

Minister henter den Myndighed, som han der mener at sidde inde med; for mig er den grebet ud af Luften og har derfor intet med Myndighed at gøre. Det vilde sikkert ogsaa vise sig, at hvis Kvinder fik Adgang til Præstestillingen, vilde der nok være enkelte fremragende, velegnede dertil, men i det store og hele vilde det ikke blive mange, ligesom det heller ikke hidtil har været mange uden den teologiske Uddannelse, som har søgt Adgang til Præsteembeder.

Men jeg lægger altsaa med stor Tryghed dette Spørgsmaal i Menighedernes Haand; det er dem, der skal betjenes af Præsten, og hvis Menighederne mener, at de kan blive vel betjent af en Præst, der ikke har teologisk Embedseksamen, eller af en Præst, som er Kvinde, saa forekommer det mig i allerhøjeste Grad at være deres egen Sag. I vore Dage er jo Medlemmerne af de almindelige Sognemenigheder saa vel oplyste og selvstændige Mennesker, at jeg ikke tror, de sætter Pris paa hverken en Biskops eller en Ministers Formynderskab i den Slags aandelige Spørgsmaal, som de i Almindelighed er lige saa vel i Stand til at vurdere og afgøre som baade Biskop og Minister. Jeg sporer i dette en Rest fra en Fortid, da Biskopperne og Teologerne følte sig som Befolkningens aandelige Formyndere, og paa mig virker det som et Pust fra en Tid, der hører Historien til, og som ikke har noget med det Aarhundrede at gøre, hvori vi nu lever. Det Menighedsarbejde, der aandeligt betyder noget i vort Folk i Øjeblikket, er heller ikke i ringeste Grad præget af denne Fortidsaand; men er just præget og baaret oppe af Præstens Stilling som Tjener og Medarbejder paa lige Fod med sine Sognebørn. Alle de Bestemmelser i Forslaget, der tager Sigte paa at indskrænke denne Adgang, tage Ansvaret fra Menighederne og sætte Biskoppen frem paa en Plads, som han ikke har Myndighed til at indtage, alle disse Bestræbelser maa jeg derfor vende mig imod, og jeg føler mig aldeles overbevist om, at den Bekymring, man har for Aandslivet eller for Kirkelivet her i Landet, hvis en saadan Fremgangsmaade blev fulgt, den vil vise sig slet ikke at holde Stik. Jeg maa da ogsaa tage Ordet for, at de Præster, som een Gang er kommet i Embede, stilles paa lige Fod med andre med Hensyn til Forflyttelse; det synes mig næsten uværdigt for dem, at de skal være stillet anderledes i saa Henseende, naar de een Gang er anerkendt som egnede til denne Stilling, naar en Menighed er fornøjet med dem og en ny Menighed gerne vil have dem.

Baade den nuværende og den tidligere Kirkeminister har været inde paa Spørgsmaalet om Adgangen til det teologiske Studium og har begge gjort sig til Talsmænd for den Opfattelse, at hvis der blev en lettere Adgang for Folk med ikke-teologisk Uddannelse til Præstestillingerne, vilde Tilgangen til det teologiske Studium blive ringere. Jeg tror ikke, at denne Betragtning er rigtig; de unge Mennesker, der vælger det teologiske Studium, vil da i hvert Fald saa langt ud i Fremtiden, som deres egne Interesser kan komme paa Tale, efter alt at dømme ikke komme i Forlegenhed for Embedsstillinger herhjemme. En Opfattelse som den, at Præsten skal være teologisk Kandidat, som er indarbejdet i Folket gennem Hundreder af Aar, ryddes meget langsomt af Vejen, og det viser sig jo ogsaa, at kun 10 af de 20 Ikke-Teologer, der har søgt, er blevet antaget af Menighederne. Jeg tror ikke, der er nogen som helst reel Risiko der for det teologiske Studium. Naar der er en ringe Tilgang dertil, ligger det dels i, at Embederne er daarligt lønnede, dels i, at det teologiske Studium som Universitetsstudium ikke er anset i vore Dage blandt den akademiske Ungdom. Det er de afgørende Grunde til, at saa faa søger dette Studium, ikke, at en halv Snes Mænd, som ikke er Teologer, har kunnet komme ind i en Tid, hvor der oven i Købet er stærk Mangel paa Teologer.

Det ærede 9de Medlem for 2den Kreds (Dahl) sagde, at Loven lukkede til i den ene Side uden at lukke op i den anden. Deri tager det ærede Medlem fejl, for hvis den ikke lukker op i den anden Side, saa lukker den heller ikke efter det ærede Medlems Ræsonnement i i den ene Side, thi Forudsætningen for det ærede Medlems Ræsonnement om, at den skulde lukke for Tilgangen til det teologiske Studium, var just den, at den lukkede op i den anden Side; men naar det ærede Medlem siger, at den ikke lukker op i den anden Side, saa kan de Virkninger, som det ærede Medlem frygtede skulde komme deraf, ikke fremkomme, og jeg tror heller ikke, de gør det. Jeg tror ikke, det er Aarsagen; Aarsagen ligger ganske sikkert paa de Omraader, som jeg her har peget paa.

Vi skal nu drøfte Forslaget nærmere i et Udvalg, og jeg vil haabe, at det der skal lykkes at skabe Flertal for de Opfattelser, der ikke vil indsnævre, men som viser Tillid til Menighederne, og at sætte det gamle Embedsmandssyn tilbage, i alt Fald paa den Plads, hvor det hidtil har været.